

Innlandet
fylkeskommune

Kultur - Bygg og landskap

RIKSANTIKVAREN
Postboks 1483 Vika

0116 OSLO

Deres ref:
25/01130-5

Vår ref:
2025/11031-2
Magnhild Bergljot Apeland

Dato:
13.06.2025

Uttalelse til forslag om bevaringsstrategi for næringer og industriers kulturmiljø

Vi viser til deres brev av 28.april 2025 med oversendelse av bevaringsstrategi for næringer og industriers kulturmiljø på høring, samt møte 2. juni 2025.

Riksantikvarens forslag til bevaringsstrategi for næringer og industriers kulturmiljø har som mål å sikre og revitalisere kulturmiljøer knyttet til industri og næring, og å bruke disse som ressurser i en bærekraftig samfunnsutvikling. Strategien setter søkelys på tre deltemaer; «Industrien som bygde samfunnet», «Våre Mangfoldige næringer» og «Industriens logistikk».

Innlandet fylkeskommune er enige i at de deltemaene som er valgt er viktige, og kjenner oss godt igjen i det utfordringsbildet som tegnes. Bevaringsstrategien legger så vidt vi kan se opp til å øke kunnskapsnivået om næringer og industriers kulturmiljø. Innlandet har flere industrimiljø med stort tidsspenn innenfor landskap og kulturmiljø av nasjonal interesse. Den samlede oversikten over kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse er i stor grad lagt inn i Askeladden og i kommuneplanens arealdel i de ulike kommunene som hensynssone med tilhørende retningslinjer, og følges også opp i regionale planer. Vi har imidlertid manglende oversikt, og ser frem til å kunne få et bedre kunnskapsgrunnlag på dette området.

Tre av femten tekniske og industrielle kulturminner ligger i Innlandet. Det er positivt at forslag til bevaringsstrategi trekker fram betydningen av å bevare og utnytte kompetansemiljøene som er bygd opp omkring de 15 anleggene. Vi vil igjen understreke hvor viktig det er at man i tillegg til kompetansemiljø prioriterer videreføring av istandsetting og vedlikehold av kulturminner hvor man allerede har lagt inn store investeringer. Eierskapet til disse anleggene gjør at selv om de er/blir fredet er de ikke berettiget tilskudd innenfor post 71 som uansett er for liten til å romme de store investeringene som er nødvendig på store tekniske anlegg.

Bevaringsstrategien nevner viktige problemstillinger knyttet til arkeologi, både knyttet til forhistoriske perioder og arkeologi som metode. Kunnskapsgrunnlaget er innom flere viktige ressursutnyttelser og handelsnettverk med industripreg. Det er bra at mangesysleriet nevnes spesifikt. Det er likevel ikke alt av mangesysleriet som passer under denne bevaringsstrategien, noe hører fortsatt hjemme under bevaringsstrategien for landbrukets kulturmiljø. Arkeologiske kulturminner nevnes særlig under avsnittet om særegen

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

småindustri. Tidligere tiders ressursutnyttelse har ikke bare vært småindustri, i perioder har f.eks. jernframstillinga og utnyttelsen av i hovedsak reinen, vært i en skala der vi kan snakke om en industri som bygde samfunnet og denne industrien har hatt et logistisk nettverk, både nasjonalt og internasjonalt. Vi ser fram til å jobbe videre med dette i handlingsplanen.

Fylkeskommunen er sentral for å sikre en god forvaltning av kulturmiljø, og vi ser at bevaringsstrategien kan bli et viktig verktøy, hvis den i tillegg følges opp av en god handlingsplan som tar tak i de viktigste utfordringene.

Med vennlig hilsen

Torill Skillingsaas Nygård
Seksjonssjef Bygg og landskap

Magnhild Bergljot Apeland
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur